

”Margrethe-Kæden”

for fugleskydning og ”De Nordiske
Mesterskabsvandrekæder” for riffelskydning

Sagt om kammerherreinde Sophie Margrethe Von Oxholm

” Vi har lært hende at kende som et Menneske med en stærk Natur, med en Vilje og en stærk fremragende Personlighed, der altid formåede at sætte sit Præg, hvor hun ønskede ”

100 års historisk skydning

Egentlig startede det hele i 1904, hvor en 56-årig kvinde af finere herkomst fik ideen til at udsætte ”Den nordiske Margrethevandrekæde for fugleskydning”. Ideen blev fulgt op i 1910, hvor kammerherreinde Sophie Margrethe von Oxholm skænkede de tre mesterskabsvandrekæder, som både danskere, nordmænd og svenskerne stadig skyder om. Og som i år kan fejre 100 års jubilæum i Vingsted.

En æra var ellers tæt på at slutte i 1935, da kammerherreinden døde. I boet var kun afsat midler til kædeskydning til nordmændene og svenskerne, mens danskerne ikke var tilgodeset. Afdøde havde dog ved flere lejligheder givet udtryk for, at også danskerne skulle betænkes, og det fik boet til at støtte med 20.000 kr. Det skete to år efter hendes død, og kædernes fremtid var dermed sikret.

For præcist 100 år siden stillede 25 danskere, to svenskere og fem nordmænd op for at kæmpe om trofæerne. Del-

tagerantallet har alle årene ligget i den lave ende, da kammerherreindens tanke var, at det skulle være en skydning for de få, der var så habile, at de kunne leve op til at skyde på distancer af en vis sværhedsgrad. Derfor blev der i tidernes morgen skudt på 900 meters afstand på skiver med en sort plet på godt 91 cm. I dag er både afstande og skiver mindre, så her er det nok at kunne gøre sig gældende på 200 og 300 meter.

1872: Sønnen, kammerherre Carl A.G. O’Neill Oxholm (1843-1914) arvede godset og videreførte driften. Hustruen, den dansk-amerikansk fødte Sophie Marguerite von Bech(1848-1935), blev enke i 1914 og sad i uskiftet bo til sin død i 1935; de sidste år under administration p.g.a. nedslidt økonomi. Parret havde ingen børn. Uddrag fra Rosenfeldt Gods’ historie på www.rosenfeldt.dk

Historisk tilbageblik

”Margrethe-Kæden” for fugleskydning og ”De Nordiske Mesterskabsvandrekæder” for riffelskydning fylder 100 år i 2010

I 1788 stiftedes Fugleskydningsselskabet for Vordingborg og Omegn, og da dette selskab fyldte 100 år var kammerherreinde Sophie Margrethe von Oxholm til Rosenfeldt medlem af selskabet. Hun var født i Amerika som datter af konsul Edv. Bech med ungpigenavnet Sophie Marguerite von Bech. I 1872 blev hun gift med kammerherre Carl O’Neil Oxholm, som ejede godset Rosenfeldt ved Vordingborg.

Hun viste stor interesse for selskabet og for skytteforeningsarbejdet – skyttesagen – i Danmark, og da kammerherreinden i 1901 blev ”fugledronning” ved den årlige fugleskydning, kom hun i nærmere kontakt med de daværende ledere – en kontakt, som førte til, at hun i 1904 udsatte ”Den nordiske Margrethe-vandrekæde for fugleskydning.”

Margrethekæden skulle udsættes første gang ved et stævne den 20. juli 1905 – på Margrethedagen. Navnet Margrethe skulle give historisk genklang om dronning Margrethe I’s nordiske rige og den nordiske samdrægtighed, men det tør vel næppe helt afvises, at kammerherreinden gerne har set sit eget ”Margrethe” indflettet i kædens navn.

I de efterfølgende år øgedes kammerherreindens interesse for skydning og fem år senere – i 1910 – skænkede hun de tre Mesterskabsvandrekæder, den

danske, den norske og den svenske, om hvilke der første gang blev skudt ved et stort stævne ved Rosenfeldt. Hermed var fugleskydningen nu koblet sammen med en skiveskydning. Bestemmelserne for skiveskydningerne blev udarbejdet af et skydeudvalg bestående af O. Randa-Boldt, P. Gerlow og N. Christiansen, og efter kammerherreindens ønske skulle skydeprogrammet indeholde skydninger af en vis sværhedsgrad, og hun så helst, ”...at man konkurrerede på lange afstande som f.eks. 600 til 800 meter.” Det tør nok siges at være en ganske stor sværhedsgrad!

Hvordan afvikledes så dette første stævne for 100 år siden. Forsiden på indbydelsen til stævnet lød således:

INDBYDELSE

til Nordisk Fugle- og Skiveskydning
ved Vordingborg i juli 1910

Den nordiske Afdeling af Fugleskydningsselskabet for Vordingborg og Omegn afholdt den 2den femårige nordiske Fugleskydning om Margrethe-Vandrekæden den 20. juli 1910. Berettigede til at deltage i Skydningen er:

- Nordiske Fugleskydningsselskaber
- Nordiske Skytteforeninger og Organisationer inden for disse

- Nordiske Mænd og Kvinder, som ikke er Medlemmer af ovennævnte Institutioner, men som optages ved Ballotation ifølge den nordiske Afdelings Love § 3.

Til Fugleskydningen er knyttet tre Dages Skiveskydning, som begynder den 18. juli kl. 8 på den dertil anlagte Bane på Engen ved Rosenfeldt Allé.

Præsident: Kammerherre Oxholm
 Vicepræsident: Borgmester Sporsén
 Formand for Arrangementskomitéen:
 Kammerherreinde Oxholm

” Aldrig gik vi forgæves til
 Kammerherreinden, naar
 vi ønskede Hjælp til Børnene ”

Herefter følger de forskellige programmer, hvor særligt bemærkes, at den første skydning, skydning A, er på 900 m med tre gældende skud. I parentes er anført, ”...at de af Kammerherreinde Oxholm indkøbte Rifler: Ross, Lee-Enfield og Springfield stilles til Skytternes Raadighed i denne Skydning. Det er også tilladt at skyde med private Vaaben”. Med tre skud på 900 m har skydeudvalget tilgodeset kammerherreindens ønske om ”en vis sværhedsgrad”.

Som nævnt i indbydelsen skydes der tre dage på langdistance, der bortset fra skydning A har programmer på 250 m. Onsdag den 20. juli – ”Margrethedagen” – afholdes fugleskydningen. Det er værd at bemærke, at der også skydes to pistolprogrammer, begge på 50 m.

Om onsdagen afholdes mesterskabsskydningen på 250 m.

Skrevet om stævnet

Stævnet blev udførligt refereret i Dansk Skyttestidendes augustnummer, hvis redaktør, P. Gerlow, som ovenfor nævnt, var medlem af skydeudvalget. Gerlow indleder referatet således:

”Dette Stævne var imødeset med store Forventninger, og det tør siges, at disse heller ikke blev skuffede. Man kunne vel nok have ønsket noget større Deltagelse fra Norge og navnlig fra Sverige, men Hindringerne var jo, som tidligere omtalt, store; saaledes faldt Sveriges 50 Aars Jubilæums-Skyttefest i Stockholm umiddelbart efter Rosenfeldt-Stævnet. De Skytter fra vore Nabolande, der kom her ned, hørte imidlertid til de bedste, og de to af dem, der blev Mesterskytter, præsterede fortrinlig Skydning, og er i alle tre Lande ansete for at være mellem de allerbedste. For de danske Skytter blev denne Skyttefest Sommerens Begivenhed.”

Herefter skriver Gerlow om Rosenfeldt-Herskabets store Gæstfrihed:

”På Rosenfeldt boede som Kammerherre og Kammerherreinde Oxholms Gæster en Del af de danske Skytter, der havde assisteret ved Programmets Udformning m.m., saaledes: Sagfører V. Keller, Form.f. Præstø A.S., Lærer P. Aug. Poulsen, Forretningsf. f. Sorø A.S., Kaptajn Schwartz og Vekselmægler Schröder, København, Prmlt. Saunte, Næstved, Læge Madsen og Red. Gerlow, henholdsvis Form. og Næstf. for ”Danske Skytters priv. For.” Endvidere den norske Mesterskytte, Bøsse-mager Albert Helgerud med Frue, Kristiania, og den svenske, Direktør O.Christiansson, Helsingborg. Desuden kom Rosenfeldt-Herskabets store Gæstfrihed en Mængde andre af de ledende m.fl. mellem Skytterne til Gode, idet Frokost- og Middagsbordet paa Rosenfeldt baade Mandag og Tirsdag var fuldt besat.”

Kammerherre Oxholm

Kammerherreinde Oxholm

Stævnet varede tre dage, fra mandag den 18. juli til onsdag den 20. juli, hvor de første skydninger om mandagen var helliget kammerherreindens ønske om ”en skydning med en vis sværhedsgrad” – altså 900 m. Man skød mod skiver, hvor den sorte plet havde en diameter på tre fod, dvs. 91,4 cm. Pletten var inddelt fra to til fem, og der blev skudt i alt fem serier á tre skud.

Blandt de danske deltagere var kendte navne som læge L. J. Madsen, Randers, redaktør Gerlow og fabrikant N. Larsen, Otterup. Alle tre opnåede placering i præmierækken. Men som Gerlow skriver opnåedes ingen af præmierne med danske geværer eller ammunition, ”...der næppe er tilstrækkeligt finskydende på denne store Afstand.”

”De gode Resultater, der nærmest var over forventning”, fortsætter Gerlow ,

”opnåedes med følgende våben: Canadian Ross-Rifle med Diopter-kikkert-sigte, udelukkende til rygliggende skydestilling (sic!), den engelske Lee-Enfield, svensk Mausegevær, Norsk Kragh-Jørgensen og Herkules riffel med snellert og Martini-Match-riffel med snellert fra Lechner, Nürnberg.”

Om tirsdagen blev der skudt på 250 m mod 20 skiver og ”...der var fuld liv i skydningen straks fra Morgenstunden, og der blev i Dagens Løb i alt skudt 26 Serier.”

Men tirsdagens store begivenhed var kronprins Christians besøg – et besøg, som Gerlow beskriver meget detaljeret og i følsomme vendinger. Kronprinsen blev modtaget på Vordingborg Station af en modtagelsesdelegation – i galla – og med kammerherren i spidsen. Foran stationen var der smykket med guir-

lander og flag og opstillet en faneparade fra forskellige foreninger. ”Man kørte herfra til det festligt smykkede Rosenfeldt, hvor der var Gallafrokost.

Kl. 14.30 tog Kronprinsen og Herskabet fra Rosenfeldt til Skydepladsen, hvor de modtoges af Sagfører Keller, Gdr. R. Andersen og Skydeudvalget, medens Musikken spillede Kronprins Christians Honnørmarch.”

Sagfører Keller holdt derefter tale til kronprinsen, hvoraf et enkelt afsnit, der giver udtryk for Kellers ønske om et forenet Norden, skal citeres:

”Dronning Margrethes Kongstanke: at forene de tre nordiske Riger, ”af trende Strengte at tvinde een”, optages nu på anden Maade og ad andre Veje, bl.a. ved Arbejde i borgerlig Samdrægtighed, og det er vort Haab, at disse Veje i Fremtiden maa være farbare og føre til Maalet. At Deres kgl. Højhed, der med Slægtskabs Baand er saa nært knyttet til de nordiske Rigers Kongehuse, nu naadigst gæster denne Skydning, har den allerstørste Betydning og har vakt stor Glæde mellem Skytterne og paa Egnen.”

Efter at Keller havde afsluttet sin tale og udbragt et ”Længe leve Danmarks Riges Kronprins”, afsang man en i dagens anledning affattet sang af sognefoged M. Madsen, Nedervindinge. Da sangen giver et tydeligt indtryk af datidens nationale følelser i almindelighed og royal hengivenhed i særdeleshed, skal den citeres.

**Kammerherreindens ønske:
Margrethekædeskydningen
skal være af en vis sværhedsgrad**

*Paa Rosenfeldt holdes der fest i Dag,
Et Stavne for Skytter at samle,
Det Stavne spurgtes i vide Lag,
Det samlede unge og gamle.
::Ja. skytter mødte fra fjern og nær
At øve Idræt, som de har kær::*

*Da lød der et Budskab! Paa denne Dag
Vil Kronprinsen komme til Festen!
Og da blev der Glæde i Skytters Lag,
Ja, ude blandt Folket for Resten;
::Og alle mødte ved Festen her,
At hylde Kronprinsen en og hver::*

*Velkommen vor Kronprins i Skytters Lag!
Det Skytterne ikke vil glemme;
Og styrke det vil vor gode Sag,
At Kronprinsen blandt os har hjemme.
::Op derfor Kvinde og Dannemand,
Og raab Hurra for Kronprins Christian::*

*Saa vil vi da alle, som samlede er,
Et Løfte Kronprinsen give;
Og det vil vi holde en og hver,
Saa længe vi ere i Live:
::At stå for Folk og Rige tro paa Vagt
Og ære Fanen højt, det er vor Agt::*

Der er desværre ikke opgivet en melodi!

Efter modtagelsen gik kronprinsen rundt blandt gæster og skytter og hilste på forskellige, bl.a. på de to ”regerende” fuglekonger, forvalter Fugl (det hed han virkelig) og købmand Theisen, der begge bar bånd og kæder. Kronprinsen opholdt sig i alt to timer på skydepladsen og deltog i skydningen. Herunder ”...demonstrerede læge Madsen den rygliggende

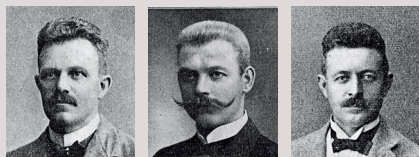

Kronprinsens ankomst

Skydestilling og i denne skød (han) fire 10'ere i Træk med "Herkules-Riffel".

Kronprinsens hjemrejse skete med "... Eksprestoget Kl. 17, der i den Anledning standsede ved Vordingborg Station".

Onsdag den 20. juli var sidste stævnedag – en dag med stærk blæst, hvilket ikke lovede godt for gennemførelsen af mesterskabsskydningen. Om det var for at dæmpe nerverne eller, som der står i referatet, at bekæmpe blæsten, kan ikke vides, men i hvert fald står der, at den norske mesterskytte. A. Helgerud, "... søgte at modarbejde den ubehagelige Vind ved et par Whiskysjusser, hvilket vistnok også flere andre forsøgte med mere eller mindre tilfredsstillende Resultat."

Mesterskytter blev fra Sverige (to deltagere): O. Christiansson, fra Norge (fem deltagere): A. Helgerud og fra Danmark (25 deltagere): N. Christiansen (til højre).

Om aftenen kl. 21 afholdtes stor festmiddag på Hotel "Valdemar" med 200 deltagere. Herunder holdtes der et utal af taler, begyndende med kammerherreinden, der sluttede med at udbringe et leve for de tre mesterskytter, der derefter hver holdt takketale. Talernes og skålernes antal var så talrige, at pladshensyn ikke tillod referater.

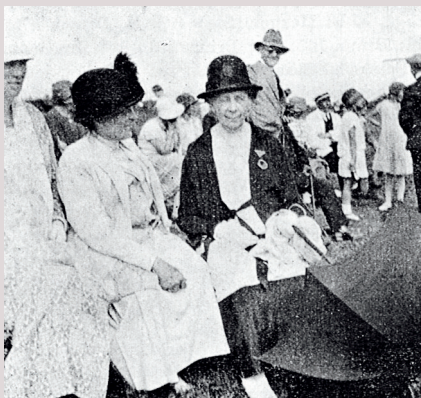
Efter at Vordingborg sangforening og hr. Nikolajsen, Nykøbing F. "...under stort bifald havde glædet selskabet med flere sange, uddeltes Præmierne under livlige Bravoråb og Haandklap fra Skytterne, efterhaanden som de af Kammerherreinde Oxholms Haand modtog de mange værdifulde Præmier", som der står.

” Det skyldes ogsaa i særlig Grad Kammerherreinden, at der under Rosenfeldt Gods findes hyggelige og godt indrettede funktionær- og Arbejderboliger ”

Referatet slutter Gerlow med at understrege, at de store forventninger til stævnet blev opfyldt og "... i dets straalende Forløb fik en Betydning, der vil række et godt Stykke videre end vore sædvanlige Skyttefester."

Heri fik redaktør Gerlow ret – 100-års jubilæet er nået!

Kammerherreinde Oxholm døde i september 1935, 86 år gammel. Hun var ofte til stede ved kædeskydningerne og senest overværede hun skydningerne under landsskyttestævnet i Ollerup i sommeren 1935.

Om dette billede skriver redaktør Gerlon, at det er et held, at man har dette ”meget vellignende og karakteristiske Billede af den Afdøde, idet der næppe findes ret mange til Gengivelse anvendelige Billeder – om overbøvedet noget, af hende fra de sidste ca. 30 år.” Det er kammerherreinden i mørk dragt.

Kædens finansiering

I de første år efter kammerherreindens død herskede der tilsyneladende nogen usikkerhed mhs. til den fortsatte finansiering af kædeskydningerne. Dette fremgår tydeligt af en artikel i Dansk Skyttetidende i december 1938, hvor en af kammerherreindens nærmeste medarbejdere i Kædeudvalget igennem mange år, oberstløjtnant O. Randa-Boldt, fortæller, at der i boet efter afdøde var afsat betydelige summer til Oslo Skytterlag og til Helsingborg Skytteselskab, der bestyrede henholdsvis den norske og den svenske Kæde, mens der ikke var tilgået Repræsentantskabet for den danske Kæde nogen meddelelse om, at der til fordel for denne var udsat noget. Henvendelser til boet i denne anledning – med oplysning om, at kammerherreinden i levende live (over for O. Randa-Boldt) havde udtalt sig om, at der ville

være fornøden kapital til også den danske Kæde, bragte intet resultat. Herefter skriver Randa-Boldt:

”Tiden gik, og det syntes, at ethvert Haab maatte opgives. Repræsentantskabet frygtede, at Døden havde overrasket Kammerherreinden, inden hun havde naaet at bringe sine Planer i Form. Vi forberedte allerede vor egne Heden-gang efter Planer om, at anmode Overbestyrelsen (DDSG&I) om at overtage den danske Kæde, da det pludselig i Sommeren 1937 lysnede, og det meget kraftigt. 20.000 Kr. dukkede frem af Mørket sammen med Fundats fra Kammerherreindens Haand, og Kædernes fremtid viste sig sikret.”

Kædeskydningernes fremtid var hermed sikret økonomisk og bortset fra årene 1940 til 1946, hvor skydningerne ikke blev afholdt i Danmark og Norge, er de gennemført årligt i de tre nordiske lande – og hvert femte år som en fælles nordisk konkurrence i Danmark.

Spredte træk fra de 100 år

I maj 1911 udsendes de endelige bestemmelser:

Bestemmelser

for Skydning om den danske Mesterskabsvandrekæde skænket Danmarks skytter af Kammerherreinde Sophie Oxholm, Rosenfeldtved det nordiske Skyttestævne i Vordingborg den 20. juli 1910.

De indeholder bl.a. i § 4 en oversigt over medlemmerne af repræsentantskabet, der ”... består af følgende medlemmer:

Sjælland:

Kammerherreinde S. Oxholm, Rosenfeldt, Vordingborg
Sagfører V. Keller, St. Heddinge, Formand for Præstø Amts Skytteforening
Købmand N. Andersen, Mern
Premierløjtnant O. Randa-Boldt, Kjøbenhavn, Sekretær, Medlem af Bestyrelsen for Kjøbenhavns Skytteforening
Overretssagfører Moltke Leth, Kjøbenhavn, Medlem af Bestyrelsen for Akademisk Skytteforening

Lolland-Falster:

Kovrider O. Petersen, Hellerup Hus, Medlem af Bestyrelsen for Maribo Amts Skytteforening

Fyn:

Oberst T.V. Schwartz, Odense

Jylland:

Fabrikant J. Schrøder, Kolding, Formand for Vejle Amts Skytteforening
Landinspektør P. Schouenborg, Holsted, Formand for Ribe Amts Skytteforening,

Herefter hedder det, at de løbende forretninger varetages af et forretningsudvalg, der består af kammerherreinden, Moltke Leth og Randa-Boldt, der er sekretær for udvalget.

§ 5 indeholder skydeprogrammet, med skydningerne A til D, på 600, 300 og 250 m. Endvidere, at vinder er den skytte, der opnår højest pointantal sammenlagt i de fire skydninger, bestemmelser for våben og bestemmelser for ammunition.

Kammerherreindens ønske om skydninger på lange afstande er ikke indeholdt i pointskydningerne, men i § 7 beskrives,

at der så vidt muligt ved siden af mester-skabsskydningerne arrangeres skydninger på 800 til 1000 m ”...med frit Vaaben og Stilling (f.eks. Dioptersigtemidler, ryggliggende Skydestilling o.s.v.)”.

Endelig fastsættes i § 8, at konkurrencen hvert 5te år – første gang i 1915 – skal foregå samme sted som den nordiske Margrethevandrekæde for Fugleskydning. Hermed blev altså fastlagt, at norske, svenske og danske skytter skulle mødes hvert 5te år, mens konkurrencen i de mellemliggende år skulle afholdes i de respektive lande.

For at der ikke skulle være tvivl om, hvem der var den dirigerende, står der til sidst i bestemmelserne:

”Ovenstående bestemmelser er fastsatte af mig den 17/5 1911”.

Sophie Oxholm

Medaljer fremstilles

Her følger lidt om tanker om en særlig ”forening for finskytter på lange afstande” og indstiftelse af en medalje. Af referatet fra forretningsudvalgs mødet i 1914 kommer kammerherreindens særlige interesse for skydning på de lange afstande på ny til udtryk, idet hun her ”... fremsatte den tanke, at de interesserede finskytter landet over skulle slutte sig

sammen i en særlig forening”, en idé, som dog forblev ved tanken.

Af samme referat fremgår, at kammerherreinden fremviste tegninger til en Margrethemedalje, som påtænkedes uddelt til de forløbne fem års vindere af kæden. Medaljerne skulle uddeles første gang ved det fælles nordiske stævne i 1915. Men man nåede ikke at få medaljen færdig – og først ved forretningsudvalgsrådet i 1917 kan hun meddele, at prægning af medaljen var færdig, og at den ville kunne uddeles ved stævnet i 1920.

” Vi kendte hende som den betænksomme Natur, der tænkte på andre og kendte alle Mennesker i Sognet ved Navn. Særlig de gamle og fattige og navnlig Arbejderne fra Godset, glemte hun aldrig ”

Dette stævne arrangeredes af Københavns Skytteforening – og ved den afsluttende festmiddag i Studenterforeningen blev medaljen uddelt første gang og tildelt kædevinderne fra 1910 til 1920. Ved samme lejlighed blev Københavns Skytteforening ”...i anledning af stævnets vellykkede forløb og i betragtning af foreningens ved tidligere lejlighed udviste interesse for skydningen om Margrethekæden” tildelt et hædersdiplom, ”...for dygtigt og interesseret Arbejde til Fremme af nordisk Mesterskabskydning.

Samtidig var der udarbejdet statutter for tildeling af medaljen.

Økonomiske problemer

På forretningsudvalgsrådet i april 1924 vedtager man at aflyse det femårige

fælles stævne i 1925. Som begrundelse herfor hedder det:

”Herfor taler dels, at den almindelige økonomiske Situation formentlig i høj Grad vil paa-virkes af Hensynet til de med Rejser, Ophold m.m. forbunden Udgifter, dels – og særligt – at der i 1925 afholdes saavel internationale Skydninger i Schweiz, som nordiske Skydninger i Helsingfors, i hvilke adskillige af de bedste danske, svenske og norske Skytter – altså de samme, som skulde påregnes til Skydningerne om Kæderne – skal deltage.

Forretningsudvalget er derfor af den Anskuelse, at den omhandlede Skydning bør udsættes til 1926.”

Forretningsudvalgets anskuelse blev til virkelighed – og stævnet afholdtes derefter i 1926 ved Vordingborg og afsluttedes med en fest i pavillonen i Kirkeskoven, hvor vinderne fik overrakt kæder og medaljer.

Et ikke overbeholdt repræsentantskab

Man må sige, at det siddende repræsentantskab mere var af navn end af gavn. På et repræsentantskabsmøde i juli 1926 – i forbindelse med afholdelsen af ovennævnte stævne – indleder sekretæren, Randa-Boldt, med at konstatere, at det sidste repræsentantskabsmøde havde været afholdt den 14. november 1912 – altså for 14 år siden. Til dette bemærker sekretæren, at forretningsudvalget i de forløbne år har behandlet de løbende sager, ”...og når der forelå Spørgsmål af særlig Interesse rundsendt Redegørelse til Repræsentanterne og indhentet disses Udtalelser skriftligt.”

Manglende interesse for kædeskydningerne i 1926

Men nu var man samlet, og mødet er interessant derved, at Randa-Boldt i sin ”beretning” havde peget på manglende interesse og deltagelse i kædestævnerne, udtalte, at man efter 15 år måske skulle overveje, hvad der kunne gøres for at opnå større tilslutning. Han pegede på, at der måske var for mange skydninger, og i den forbindelse at skydningerne på de lange afstande var vanskelige at arrangere. Måske man skulle overveje at søge kædeskydningerne lagt sammen med andre større stævne – og han nævnte i den forbindelse Øernes kapskydninger. ”Man kunne så i Forvejen forhandle med disse Stævners Ledere om Arrangementet”. Randa-Boldt sluttede med foreslå, at forretningsudvalget fik frie hænder til at ordne alt i så henseende.

Det bemærkes, at Randa-Boldt – forsigtigt – lufter tanken om at afskaffe skydning på de lange afstande, idet han antyder, at disse skydninger er vanskelige at tilrettelægge. Skydning ”på de lange afstande” havde hidtil været et absolut krav fra kammerherreinden. Emnet ses dog ikke at være debatteret yderligere.

Med hensyn til at lægge kædeskydningerne sammen med andre stævner, udtalte det andet medlem af forretningsudvalget, Moltke-Leth, der på dette tidspunkt var formand for skydeudvalget i DDS&G, at Jylland ligesom Øerne i fremtiden hvert år ville få en samlet skydning for de jyske skytteforeninger, og han henstillede til overvejelse, om man ikke kunne træffe et arrangement, hvorefter der skiftevis blev kædeskydning ved Øernes og Jydernes kapskydninger.

Moltke-Leths forslag blev imidlertid hurtigt skudt ned af kammerherreinden, idet hun i forslaget så, at man på denne måde fik kædeskydningerne lagt ind under DDS&G overbestyrelse, ”...hvad hun absolut ikke ville have.”

Moltke-Leth bragte derefter et andet emne på bane: Anvendelse af et ”reglementeret gevær”. Gik man ind for det, ville man sikkert få større tilslutning. Nu var der frit geværvalg under betegnelsen ”frit gevær” eller ”finskydningsgevær” – ”...ikke alle dygtige skytter havde råd til at anskaffe sig sådanne våben.”

Hertil svarede kammerherreinden, at hun ikke var sikker på, hvorledes de aktive skytter ville stille sig i så henseende, hvorpå hun foreslog, at man udvidede forretningsudvalget med ”en fremragende aktiv skytte”, som hun udtrykte det. Ideen blev grebet af Moltke-Leth, der som ”en fremragende aktiv skytte” pegede på flyverløjtnant Sætter-Lassen. Samtlige tilstedeværende bifaldt derpå, at man rettede henvendelse til Sætter-Lassen, som indvilligede i at indtræde i forretningsudvalget.

Den 19. kædeskydning i Sønderborg under Det nordiske skytte- og gymnastikstævne i 1928

Kammerherreindens absolutte afvisning af et stævne under DDS&Gs ledelse holdt ikke længe. Under det store Sønderborgstævne i 1928 blev kædeskydningerne tilrettelagt og gennemført under ledelse af overbestyrelsen for De Danske Skytte- og Gymnastikforeninger.

Men alt tager sin tid

Men skydninger på kammerherreindens lange afstande fortsatte – og først af et referat fra et forretningsudvalgsmøde i april 1935 fremgår, at udvalget her vedtog, at al skydning på 600 m skulle udgå med begrundelse. "...da skytterne kun få steder i landet har lejlighed til at træne på denne afstand. Al skydning lægges på 300 og 250 m".

Samarbejde om at få større deltagelse

På samme møde i 1935 fremsatte Randa-Boldt forslag om, at man udarbejdede faste bestemmelser for afholdelse af en dansk årlig skydning om Mesterskabet, "...hvorved der skabes Betingelser for større Deltagelse og dermed for en virkelig Udvalgelse af Aarets Mesterskytter i Danmark." Han foreslog herefter, at man gjorde forsøg på samarbejde mellem DDSG&I, DSU og danske Skytters private Forening.

"Det vedtoges at søge Forhandling herom i saa Henseende indledt", slutter referatet.

Hvor meget der har været af forhandlinger med de nævnte foreninger – og om der i det hele taget har været nogle – fremgår ikke af protokollen. Men i de kommende år blev de danske kædeskydninger normalt arrangeret i forbindelse med andre stævner. Således f.eks. i 1938, hvor skydningerne fandt sted i forbindelse med DDSG&Is "Danmarks mester-skabsskydninger" i Vingsted og arrangeret af Vejle Amts SG&I. I 1948 ses skydningerne afholdt i Odense, arrangeret af Odense Amts Skytteforening.

Det fælles nordiske stævne udskudt

Det berammede fælles nordiske stævne i 1949, der skulle foregå i Vordingborg, måtte udskydes til 1950 pga. af kommunikationsbrist mellem de svenske kædearrangører og forretningsudvalget. Ifølge referatet havde man i Sverige planlagt afholdelse af "enkeltlandsskydningen" til afholdelse i Stockholm, hvor vinderen fra skydningen i 1948 var medlem af Stockholm Centralskytteforening. Man var så langt fremme i arrangementet, at det "...udførte Forarbejde ville være værdiløst. Måske ville der derved vække Misstemning blandt svenske Skytter", som det hedder i referatet. Forretningsudvalget vedtog derfor at udsætte det fælles stævne til afholdelse i Vordingborg i 1950.

Ændring af bestemmelserne i 1952

Efter at man igennem et halvt århundred stort set havde fulgt bestemmelserne fra kædeskydningernes oprettelse, måtte der en fornyelse til.

"Efter indgående Drøftelser i Forretningsudvalget angaaende Fornyelse og Ændringer i de hidtil gældende Bestemmelser for de nordiske Mesterskabsvandrekæder, samlede Udvalget sig om et af Formanden udarbejdet Forslag, som derefter udsendes til samtlige repræsentanter udenfor Forretningsudvalget med nedenanførte Rundskrivelse. Forslaget tiltraadtes af samtlige adspurgte."

Således skriver Randa-Boldt i sit referat fra forretningsudvalgets møde i oktober 1952. I den nævnte rundskrivelse begrundes han nærmere, hvad det er, som trænger sig på. Dels kan de oprindeligt

fastsatte skydninger vanskeligt gennemføres på nuværende skydebaner, dels har det vist sig vanskeligt at binde det fælles stævne til Vordingborg. "...Derfor bør bestemmelserne fremtidig lyde på frihed med hensyn til valg af skydningerne hvert år under hensyn til mulighederne for den forening, der skal afholde dem."

Bestemmelserne deles nu op i bestemmelser for "De tre nordiske Vandrekæder for Riffelskydning", og bestemmelser for "Den danske Mesterskabsvandrekæde for Riffelskydning".

I fællesbestemmelserne hedder det bl.a. i § 3:

"Den svenske Mesterskabsvandrekæde styres af Helsingborgs Skyttesällskap, hvem det påbyrder at sørge for den årlige skydning om denne Kæde.

Den norske Mesterskabsvandrekæde styres af Oslo Skytterlag, som har tilsvarende Forpligtelse.

De nævnte Foreninger staa fuldstændig frit m.H.t. Arrangementet af Aarets Skydning om Kæden. De enkelte Skydninger kan saaledes vælges efter Stedets Baneforhold, Landets Skydeprogram og Vaabenbestemmelser, men det bør tilstræbes, at de enkelte Skydninger er af en saadan Art, at de byder virkelige Opgaver for de dygtigste Skytter, saa der haves Sikkerhed for, at Kæden tilfalder en skytte af fremragende Kvalitet."

Programmet overlades herefter helt til arrangøren, idet dog kammerherreindens oprindelig ønske "om svære skydninger" ses indeholdt i de sidste linier.

I den følgende paragraf fastsættes Vordingborg fortsat som stedet for de femårige skydninger, idet der dog samti-

dig åbnes en kattelæm: Det gøres til en forudsætning, at skydebaneforholdene på stedet tillader det, og - nok ikke mindst - repræsentantskabets midler er tilstrækkelige.

" Husflidssagen har i sin Tid i afdøde haft en varm forkæmper, og navnlig paa hendes Initiativ blev der oprettet en Husflidsskole på Rosenfeldt "

I de danske bestemmelser hedder det, at den amtsforening, hvortil kædens indehaver hører til, har ret til at afholde den årlige skydning, "...hvis Foreningen har Mulighed for at løse Opgaven med Henblik på deltagelse af Skytter fra hele Landet. I modsat fald bestemmer Repræsentantskabet, hvor og hvornår skydningen skal foregå." I år med landsstævne bør skydningerne så vidt muligt foregå her. Om skydningerne hedder det også, at de skal have en sværhedsgrad, så kæden kan tilfalde den dygtigste skytte.

DDSG&Is skyttegruppe og kædeskydningerne

Efter at kædeskydningerne igennem adskillige år havde været arrangeret i forbindelse med andre skyttestævner, indledte formanden, Hans Aage Kofoed, på et møde i kædeudvalget i august 1979, med at meddele, at DDSG&I's Skyttegruppe nu vedkendte sig skydningen om den danske mesterskabskæde som en skydning, der hørte ind under DDSG&I – en beslutning, som var truffet efter forhandling med Fugleskydningsselskabet i Vordingborg. Kofoed understregede, at han i disse forhandlinger havde pointeret, at man for riffelskyd-

ningernes vedkommende ønskede at stå frit mht. sted for afholdelsen af skydningen hvert 5. år om de nordiske kæder. Man var altså ikke længere bundet til dette stævnes afholdelse i Vordingborg.

100 år – men fortsætter

På et møde 10. august 2008 besluttede repræsentantskabet at nedlægge repræsentantskabet og ophæve kammerherreinde Oxholms legat, hvis midler ikke længere står i forhold til formålet. Legatets midler fordeles ligeligt mellem Repræsentantskabet for Margrethekæden og Fugleskydningsselskabet for Vordingborg og Omegn.

Medlemmerne i repræsentantskabet:

Chr. Kjær Pedersen
Hans Aage Kofoed
Carsten Iversen
Henning Andersen
Henning Johansen
Jens Bo Laursen

Peter Hansen
Steen F. Andersen

Repræsentantskabet vil anvende sin del af midlerne ved 100 års jubilæumsarrangementet i 2010.

Efter gennemførelsen af dette arrangement nedlægges repræsentantskabet og ansvar for skydningen overdrages til DDS – med forpligtelse til fortsat at gennemføre aktiviteten.

Efter 100 år ophæves hermed repræsentantskabet for Margrethekæden, men kammerherreinde Oxholms skydninger – moderniseret undervejs gennem de hundrede år – vil fortsat blive gennemført i den oprindelige model: Årligt i Norge, Sverige og Danmark og hvert femte år i et fælles nordisk stævne.

følgende skytter har vundet Margrethekæderne:

NORGE

1910 A. Helgerud, Kristiania	1927 O. Sletten, Oslo	1944 Ikke afholdt
1911 H. Nordvik, Kristiania	1928 S. Glomnes, Oslo	1945 Ikke afholdt
1912 O. Sæther, Kristiania	1929 J. Sandvik, Oslo	1946 Ikke afholdt
1913 A. Helgerud, Kristiania	1930 S. Glomnes, Oslo	1947 B. Sjulsen, Kongsberg
1914 G. G. Skattebo, Kristiania	1931 S. M. Vik, Oslo	1948 Kåre Enerud, Sande
1915 O. A. Jensen, Kristiania	1932 S. M. Vik, Oslo	1949 Martin Westberg, Lier
1916 A. Helgerud, Kristiania	1933 H. Kongsjorden, Oslo	1950 W. Høgsberg, Oslo
1917 A. Helgerud, Kristiania	1934 W. Røgeberg, Oslo	1951 W. Høgsberg, Oslo
1918 A. Nordvik, Kristiania	1935 H. Kongsjorden, Oslo	1952 Arne Thorsrud, Moss
1919 O. C. Degenæs, Kristiania	1936 W. Røgeberg, Oslo	1953 Kjell Skøien, Oslo
1920 E. Erichsen, Kristiania	1937 H. Kongsjorden, Oslo	1954 Odd Sannes, Oslo
1921 O. Østensen, Kristiania	1938 Mauritz Amundsen, Oslo	1955 Gunnar Sveindal, Moss
1922 A. Helgerud, Kristiania	1939 Sigurd M. Vik, Oslo	1956 Martin Olsen, Moss
1923 H. Nordvik, Kristiania	1940 Ikke afholdt	1957 A. Svarverud, Nord Odal
1924 A. Helgerud, Kristiania	1941 Ikke afholdt	1958 A. Svarverud, Nord Odal
1925 O. M. Olsen, Kristiania	1942 Ikke afholdt	1959 A. Svarverud, Nord Odal
1926 R. Muslie, Oslo	1943 Ikke afholdt	1960 Magne Landro, Oslo

1961 Stanley Kvamme, Bergen
1962 Olav Medås, Granvin
1963 Stanley Kvamme, Bergen
1964 T. Næss, Laksevåg
1965 Magne Landrø, Oslo
1966 T. Næss, Laksevåg
1967 Arve Skjeflo, Steinkjær
1968 G. Lybeck, Østre Toten
1969 Arve Skjeflo, Steinkjær
1970 Finn Amundsen, Oslo
1971 Dag Storhaug, Porsgrunn
1972 Olav Medås, Granvin
1973 Arne Strendo, Ål
1974 K. Skundberg, Loiten
1975 John Paulsen, Rælingen
1976 Jan Harstad, Skarpsborg
1977 A. Skjeflo, Øvre Ogdal

1978 Bjørn Solberg, Farnes
1979 Bjørn Solberg, Farnes
1980 Magne Landrø, Oslo
1981 B. Solberg, Nordre Land
1982 Ingen skydning
1983 B. Solberg, Nordre Land
1984 B. Solberg, Nordre Land
1985 O. T. Dokken, Hadding
1986 Dag Skår, Tørvikbygd
1987 B. Solberg, Nordre Land
1988 Jarl Stølen, Farsund
1989 K.A. Oliversen, Sarpssborg
1990 J. Pettersen, Nordstrand
1991 Ole B. Vatland, Flokka
1992 O. Flatin, Kongsberg
1993 R. Ottosen, Vestre Toten

1994 Tor Harald Lund, Søgne
1995 Ivar Rinde, Nordstrand
1996 H. Skarpodde, Drangedal
1997 R. Ågedal, Grindolen
1998 Geir Magne Rolland, Åsane/Nordvik
1999 M. R. Lunden, Nr. Land
2000 O. T. Dokken, Nr. Land
2001 O. T. Dokken, Nr. Land
2002 Audun Risvik, Overhalla
2003 Tor Erik Fosli, Målslev
2004 T. Zetterkqist, Jondalen
2005 E. B. Knutsen, Nordstrand
2006 Trond Bergan, Jondalen
2007 J. Andersen, Hommelvik
2008 H. Kristian Wear, Styrvoll
2009 Vebjørn Berg, Blaker

SVERIGE

1910 Otto Christiansson, Helsingborg
1911 Anders Johnsson, Malmö
1912 Alfred Holmberg, Stehag
1913 M. Eriksson, Stockholm
1914 Erik Ohlsson, Malmö
1915 N. P. Bengtsson, Kullen
1916 Erik Ohlsson, Malmö
1917 Otto Christiansson, Helsingborg
1918 Otto Christiansson, Helsingborg
1919 H. Hallengren, Helsingborg
1920 E. Blomqvist, Stockholm
1921 M. Eriksson, Stockholm
1922 Oscar Oisson, Stehag
1923 Otto Christiansson, Helsingborg
1924 Anders Johnsson, Malmö
1925 Olle Eriksson, Örebro
1926 Olle Eriksson, Örebro
1927 Olle Eriksson, Örebro
1928 K. A. Frederiksson, Göteborg
1929 G. Abrahamsson, Göteborg
1930 B. Rönmark, Stockholm
1931 B. Rönmark, Landskrona
1932 Valter Olsson, Lövestad
1933 N. O. Hederén, Ystad

1934 A. Andersson, Andrarum
1935 Väiter Olsson, Andrarum
1936 Valter Olsson, Andrarum
1937 Ikke afholdt
1938 A. Andersson, Andrarum
1939 N. O. Persson, Malmö
1940 Ikke afholdt
1941 A. Johnsson, Malmö
1942 Erik Olsson, Malmö
1943 A. Johnsson, Malmö
1944 Erik Olsson, Malmö
1945 T. Alwerud, Hällestad
1946 Malte Fors, Sjöbo
1947 K. Erik Ståhl, Stockholm
1948 Leo Lööw, Stockholm
1949 H. Hobring, Östersund
1950 Carl Skyttmo, Skyttmon
1951 John Ask, Limhamn
1952 Karl Jönsson, Malmö
1953 Malte Fos, Sjöbo
1954 Tage Lindqvist, Svedala
1955 A. Stridh, Kristiansstad
1956 Sven Falk, Kviberg
1957 R. Johansson, Värnarmon
1958 G. Eliasson, Varberg
1959 Martin Carlsson, Väksjö
1960 Jørgen Welléus, Lund
1961 L. Ericsson, Stockholm
1962 Y. Pettersson, Linköping
1963 Felix Karlsson, Skutskär
1964 Rolf Strömberg, Gerilå

1965 E. V. Sundberg, Vaxholm
1966 Sture Brolund, Arvika
1967 Bo Grönholm, Rasbo
1968 Sture Brolund, Arvika
1969 Ingvar Jansson, Uppsala
1970 Agne Wiborg, Skarp
1971 Ingvar Jonsson, Uppsala
1972 R. Ohlsson, Sundswall
1973 Sture Brolund, Arvika
1974 G. Persson, Falköping
1975 Ingvar Jansson, Uppsala
1976 Håkon Frostgård, Höör
1977 Nils Ström, Övertorneå
1978 H. Östenson, Linköping
1979 Bo Johansson, Övedöstmy
1980 Nils Ström, Övertorneå
1981 Jan-Erik Karlsson, Remselefors
1982 Sture Brolund, Arvika
1983 Håkan Frostgårs, Höör
1984 Britt-Marie Andersson, Levene
1985 Hans Sundén, Örebro
1986 Hans Sundén, Örebro
1987 Hans Sundén, Örebro
1988 Jens I. Eriksson, Salem
1989 S. Aronsson, Oskarshamn
1990 S. Aronsson, Oskarshamn
1991 Peter Persson, Mönsterås
1992 R. Hansson, Mönsterås

1993 Erkki Kantojärvi, A8
1994 Göran Tibell, F20
1995 Benny Nielsen, Malmö
1996 Viktor Karlsson, Ålem
1997 M. Arvidsson, Eskilstuna
1998 U. Arvidsson, Husqvarna

1999 Per-Erik Andersson, Norrköping
2000 U. Åberg, Madesjö-Nybro
2001 Anders Brolund, Arvika
2002 Viktor Karlsson, Ålem
2003 Inge Lundberg, Össjö

2004 Anders Brolund, Arvika
2005 Anders Brolund, Arvika
2006 Donald Johansson, Ale
2007 Ronny Nilsson, Piteå
2008 Helena Jansson, Södearla
2009 M. Falck, Moälven-Modo

DANMARK

1910 N. Christiansen, KS
1911 N. Christiansen, KS (2)
1912 L. J. Madsen, Randers
1913 Niels Larsen, Otterup
1914 A. P. Nielsen, KS
1915 L. Larsen, Maribo
1916 L. J. Madsen, Randers
1917 Niels Larsen, Otterup
1918 Niels Larsen, Otterup
1919 L. J. Madsen, Randers
1920 L. J. Madsen, Randers (4)
1921 Niels Larsen, Otterup
1922 Niels Larsen, Otterup
1923 Niels Larsen, Otterup
1924 P. Gerlow, KS
1925 Niels Larsen, Otterup
1926 P. Gerlow, KS (2)
1927 Niels Larsen, Otterup (8)
1928 A.V. Pedersen, AS
1929 Jens Johansen, KS
1930 E. Sætter-Lassen, KS
1931 G. Krolykke, Tanderup
1932 E. Sætter-Lassen, KS
1933 Berthel Jensen, KS
1934 E. Sætter-Lassen, KS
1935 A. Schrøder, KS
1936 Svend Friis, KS
1937 Erhardt Jensen, Odense
1938 G.Krolykke, Tanderup (2)
1939 Ikke afholdt
1940 Ikke afholdt
1941 E. Sætter-Lassen, KS (4)
1942 Ikke afholdt
1943 Ikke afholdt
1944 Ikke afholdt
1945 Ikke afholdt
1946 Ikke afholdt
1947 Sigfred Thomsen, Vejle
1948 U. Schultz Larsen, Otterup
1949 Gustaf Nielsen, KS
1950 S. Thomsen, Vejle (2)
1951 Harald Nielsen, KS
1952 U. Schultz Larsen, Otterup

Uffe Schultz Larsen, Otterup, har rundet kaden 12 gange.

1953 U. Schultz Larsen, Otterup
1954 U. Schultz Larsen, Otterup
1955 E.R. Jørgensen, Vejle
1956 U. Schultz Larsen, Otterup
1957 U. Schultz Larsen, Otterup
1958 U. Schultz Larsen, Otterup
1959 U. Schultz Larsen, Otterup
1960 U. Schultz Larsen, Otterup
1961 U. Schultz Larsen, Otterup
1962 Vagn Andersen, FAS
1963 Jørgen Stegler, FAS
1964 Kai Dueedal, Sorø
1965 U. Schultz Larsen, Otterup
1966 U. Schultz Larsen, Otterup (12)
1967 Vagn Andersen, FAS
1968 B. Hesthauge, Odense
1969 K. Frederiksen, Viborg
1970 Sv. E. Hansen, Mon
1971 Vagn Andersen, FAS
1972 Vagn Andersen, FAS
1973 Sv. Jessen, Odense
1974 Sv. E. Hansen, Mon (2)
1975 Ulf Scheibye, Aalborg
1976 Sv. K. Adriansen, Aalborg
1977 Vagn Andersen, FAS
1978 Jakob Grønbæk, KS
1979 Vagn Andersen, FAS (6)
1980 C. Lundegaard, Odense

1981 C. Larsen, Bornholm
1982 Niels Olesen, Bornholm
1983 Peter Hansen, Roskilde
1984 J. Grønbæk, Hammerum
1985 H. P. Ballegaard, Aalborg
1986 Jakob Grønbæk, Viborg
1987 Jakob Grønbæk, Viborg
1988 Jakob Grønbæk, Viborg
1989 Jesper Iversen, Ulfborg
1990 Laurits Andersen, Skive
1991 J. Iversen, Ulfborg (2)
1992 K. Kronskjold, Haderslev
1993 J. Grønbæk, Viborg (6)
1994 K. Hansen, Svendborg
1995 L. Thesbjerg, Ringkøbing
1996 Jan Ø. Jensen, Århus
1997 Bjarne Veile, Viborg
1998 Jan Ø. Jensen, Århus
1999 Jan Ø. Jensen, Århus
2000 Jan Ø. Jensen, Århus
2001 Bjarne Veile, Viborg (2)
2002 Jan Ø. Jensen, Århus
2003 Jan Ø. Jensen, Århus
2004 Bjarne Veile, Hem Skf.(3)
2005 Jan Ø. Jensen, Særslev
2006 Lars Ørum, Aalborg
2007 Lars Ørum, Aalborg (2)
2008 Jan Ø. Jensen, Særslev (8)
2009 P. Thuesen, Vissenbjerg